



A KUNSZENTMÁRTON ÉS VIDÉKE TAKARÉKSZÖVETKEZET

5440 Kunszentmárton, Mátyás király utca 1.

NYILVÁNOS TÁJÉKOZTATÓ A KUNSZENTMÁRTON ÉS VIDÉKE TAKARÉKSZÖVETKEZETRŐL

Jelen nyilvános tájékoztatót a Kunszentmárton és Vidéke Takarékszövetkezet
Küldöttgyűlése 2014. május 23. napján, Kgy-6/1/2014.(05.23.) számú
küldöttgyűlési határozatával elfogadta.

Kunszentmárton, 2014. május 23.

**Kunszentmárton és Vidéke
Takarékszövetkezet**

Kecskés Istvánné
Kecskés Istvánné
elnök-ügyvezető

Jú

A Kunszentmárton és Vidéke Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § (2) , valamint a 234/2007 (IX.4.) Kormányrendelet alapján e tájékoztatóban hozza nyilvánosságra a Takarékszövetkezet valós és hiteles értékelését elősegítő információkat.

A Takarékszövetkezet ezen információk összeállításakor törekedett a pontos, kiegyensúlyozott, átlátható és időszerű adatok, tények megjelenítésére.

A bemutatottak kiegészítik a 2013. évre vonatkozó éves beszámolóban nem teljeskörűen kifejezhető információkat, adatokat.

A tájékoztató a hivatkozott kormányrendelet felépítését követi.

I. Kockázatkezelési elvek és módszerek **(234/2007. 3. §)**

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési elvei és módszerei az alábbiak szerint épülnek fel:

Általános kockázatkezelési alapelvek:

1. A Takarékszövetkezet, mint kis intézmény a belső tőke megfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
2. Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a Takarékszövetkezet olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményekkel.
3. A Takarékszövetkezet elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
4. Az érintett dolgozók a Takarékszövetkezet lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyelik, folyamatosan gyűjtik és elemzik az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat. A limittel kezelt kockázatok esetében 80%-os, illetve 90%-os limitterhelésnél jelzést küld a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott személyeknek és/vagy szervezeti egységeknek, üzleti területeknek annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.
5. A Takarékszövetkezet a lényeges kockázataira vonatkozóan havonta jelentést készít, melyek a gazdálkodás értékelését napirendre tűző igazgatósági és felügyelő bizottsági üléseken kerülnek megtárgyalásra.
6. A Takarékszövetkezet az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak szóló jelentéseit úgy alakítja ki, hogy azok tartalmazzák a Felügyeletnek küldött jelentések fő adatait.
7. A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése
8. A Takarékszövetkezet törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására
9. A Takarékszövetkezet törekszik a hozam-vezérelt kockázati politika működtetésére.
10. A Takarékszövetkezet a Felügyelet által elismert szoros integráció tagja. Ezzel a közös szabályzatok, eljárások alkalmazása, döntések központi megerősítése csökkenti az egyes tagoknál megjelenő kockázatokat, bizonyos kockázatközösség alakul ki.

A Takarékszövetkezet további kockázatossággal kapcsolatos alapelvei:

Biztonságos működés elve

Összeférhetetlenség elve

Együttműködés elve

Kockázatvállalás a belső szabályokban meghatározott mértékig és módon

Lényeges kockázatok kezelésének elve

Limitek betartásának elve

Költség-haszon elve

Hasonlóakkal történő összemérés elve

Kellő szaktudás és technikai felkészültség

Új termékek kockázatának felmérése

Minden lényeges kockázatvállalás esetében a kockázatok folyamatos és részletes elemzése

Tiltott tevékenységek elve

A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőke megfelelési mutató a kockázati étvágynál meghatározott minimális szint alá csökken.

Ezeken túlmenően a Takarékszövetkezet az alábbi kockázatkezelési típusokat méri és kíséri kiemelt figyelemmel:

Hitelkockázat

Partnerkockázat

Devizaárfolyam kockázat

Kamatkockázat

Működési kockázat

Koncentrációs kockázat

Likviditási kockázat

A Takarékszövetkezet lényegesnek minősít minden olyan kockázati típust, amelyre az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- a.) a szabályozás szerint a Takarékszövetkezetnek a kockázat fedezetére a minimális tőkekövetelmény számításánál szavatoló tőkével kell rendelkeznie;
- b.) amelyből származó potenciális veszteség mértéke – Takarékszövetkezet vezetőségének szubjektív értékelése szerint - egy év alatt meghaladhatja a szavatoló tőke 10%-át,
- c.) a Felügyelet a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja.

A belső tőkeszükséglet számításával kapcsolatban a kockázatok meghatározása az alábbiak szerint történik:

Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat a Takarékszövetkezet szabályozói tőkekövetelménye és belső tőkeszükséglete szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

A hitelezési kockázat tőkekövetelményét a kockázattal súlyozott kitettség értéknek a hitelkockázat mérséklés figyelembe vétele után meghatározott összegének 8%-a jelenti.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét *szttenderd módszer szerint*, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a szttenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok *egyszerű módszere* szerint számítja ki.

A szttenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr-ben meghatározott következő kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be:

- a) központi kormánnyal vagy központi bankkal szembeni kitettség,
- b) regionális kormánnyal vagy helyi önkormányzattal szembeni kitettség,
- c) közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség,
- d) multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség,
- e) nemzetközi szervezettel szembeni kitettség,
- f) hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség,
- g) vállalkozással szembeni kitettség,
- h) lakossággal szembeni kitettség,
- i) ingatlannal fedezett kitettség,
- j) késedelmes tétel,
- k) fedezett kötvény formájában fennálló kitettség,
- l) értékpapírosítási pozíció,
- m) kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség, vagy
- n) egyéb tétel.

A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a Felügyeletnek szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a Felügyeletnek az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A szttenderd módszer szerint a kitettség érték

- eszköztételek esetében a könyv szerinti érték,
- származtatott ügyletek kivételével a kitettséget jelentő mérlegen kívüli kötelezettségeknél a nyilvántartási érték egyedileg képzett kockázati céltartalékkal csökkentett értékének a Hkr. 17. §-ában meghatározott ügyletkockázati súllyal számított érték

- 1) A származtatott ügyletnek nem minősülő mérlegen kívüli tételekhez - a 2)-4) bekezdésben foglalt eltéréssel - 100%-os (teljes) ügyletkockázati súlyt kell rendelni.

- 2) Közepes kockázatú tételnek, azaz 50%-os ügyletkockázati súllyal szorzandónak minősül

- a) a nem hitelhelyettesítő jellegű garancia,
- b) az értékpapír kibocsátásához vállalt jegyzési garancia, jegyzési garanciavállalásra vonatkozó ígervény,
- c) a visszavonhatatlan készenléti (stand-by) hitellel, amely nem hitelhelyettesítő jellegű,
- d) a kölcsönnyújtásra, értékpapír-vásárlásra, bankgarancia és bankkezesesség nyújtására, váltóleszámtólásra, váltókezesesség nyújtására és egyéb kockázatvállalásra vonatkozó le nem hívott ígervény és hitelkeret, amelynek eredeti lejáratát az egy évet meghaladja,
- e) a rulírozó hitel megállapodás rövid lejáratú pénzügyi, eszköz jegyzésére (note issuance facilities, NIF), valamint középtávú rulírozó megállapodás rövid lejáratú pénzügyi eszköz jegyzésére és a kibocsátásban való közreműködésre (revolving underwriting facilities, RUF), és

f) a kibocsátott akkreditív és a megerősített akkreditív.

3) 20%-os (alacsony) ügyletkockázati súllyal szorzandónak minősül

- a) az okmányos meghitelezés, amelynél az érintett szállítmány a Takarékszövetkezet rendeletére van feladva, és
- b) az eredeti lejáratá szerint legfeljebb egy éves, a kölcsönnyújtásra, értékpapír-vásárlásra, bankgarancia és bankkezesesség nyújtására, váltóleszámtólásra, váltókezesesség nyújtására és egyéb kockázatvállalásra vonatkozó le nem hívott ígervény és hitelkeret, amely feltétel nélkül nem mondható fel, vagy amelynél a hitelfelvevő hitelképességében bekövetkező minőségromlás nem eredményezi automatikusan a megállapodás felmondását.

4) Kockázatmentes tételnek, azaz 0%-os ügyletkockázati súllyal szorzandónak minősül

- a) a Takarékszövetkezet által nem saját kockázatra nyújtott hitel alapján fennálló követelés,
- b) a kölcsönnyújtásra, értékpapír-vásárlásra, bankgarancia és bankkezesesség nyújtására, váltóleszámtólásra, váltókezesesség nyújtására és egyéb kockázatvállalásra vonatkozó le nem hívott ígervény és hitelkeret, amely eredeti lejáratá nem haladja meg az egy évet, amely bármikor, feltétel nélkül, azonnali hatállyal felmondható, vagy amelynél a hitelfelvevő hitelképességében bekövetkező minőségromlás automatikusan a megállapodás felmondását eredményezi,
- c) a Hpt. 79. §-ának (2) és (7) bekezdés, illetőleg a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 178. §-nak (3) bekezdésében - *mindkét jogszabályi hely értelmében*: az egy ügyféllel, ügyfélcsoporttal szemben vállalható kitétségek (kockázat) összértéke nem haladhatja meg a Takarékszövetkezet szavatoló tőkéjének 25%-át - foglalt korlát túllépéseinek a szavatoló tőke számítás során levont összege, és
- d) a bármikor feltétel nélkül visszavonható készenléti (stand-by) hitellel
- e) A szoros integráció miatt a Takarékbank Zrt. – nél lévő kihelyezéseket.

- Az ügyletkockázati súlyozást mindig a tőkemegfelelés számításánál elismert biztosítékok figyelembe vétele utáni közvetlen, illetve közvetett kitétségekre kell érvényesíteni.

A sztenderd módszer szerint a kitétség értéket 0%, 10%, 20%, 35%, 50%, 75%, 100% vagy 150%-os kockázati súllyal kell ellátni.

A kockázati súlyok mértéke függ

- a kitétségek megfelelő kitétségi osztályba sorolásától, az osztályba sorolással kapcsolatos döntésektől,
- a kitétségi osztályban alkalmazható hitelminősítési besorolástól,
- a Felügyelet által elismert külső hitelminősítő szervezetek minősítéseitől,
- a kiválasztott külső hitelminősítő szervezet(ek) minősítéseitől,
- több külső hitelminősítő szervezet általi minősítés esetén az irányadó minősítéstől, amelynek szabályait a Hkr. határozza meg,
- az állami kibocsátók (központi kormányzat, jegybank) irányadó hitelminősítési kategóriájától,
- a figyelembe vehető fedezetek körétől és a kockázatomérséklés hatásának típusától, beszámításának módjától

Piaci kockázatok

1) Devizaárfolyam kockázat

A Takarékszövetkezet a devizaárfolyam kockázat tőkekövetelményét és a devizaárfolyam kockázat belső tőkeszükségletét ugyanazon, a szabályozásban meghatározott módszerrel számítja, mivel csak valutaváltással foglalkozik. A valutában levő nyitott pozíció nem éri el azt a szintet, amit a tőkeszükséglet számításánál figyelembe kell venni, így a szint túllépését kíséri figyelemmel.

2) Kereskedési pozíciós és nagykockázat vállalások

A Takarékszövetkezetnek a kockázatvállalási stratégiája alapján a Befektetési szabályzatában rögzítettek szerint nincsenek kereskedési szándékkal tartott pozíciói. A vagyonkezelési szerződés keretében kezelt portfólió tekintetében a kereskedési szándék a jogszabályok alapján nem igazolható. A Takarékszövetkezet ezért kereskedési könyvi kockázatokra sem tőkekövetelményt, sem belső tőkeszükségletet nem számol.

Működési kockázat

A működési kockázat tényleges tőkeszükséglet a Takarékszövetkezet kisintézmény mérete miatt nem becsülhető. Ezért a Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét is az alapvető mutató módszerrel méri. Emellett saját módszere alapján gyűjti és értékeli a felmerülő kockázatokat.

Koncentrációs kockázatok

A koncentrációs kockázatok belső tőkeszükségletének meghatározásánál az alábbi elvek érvényesülnek:

- A 20 legnagyobb nem hitelintézetnek, befektetési vállalkozásnak, önkormányzatnak minősülő ügyfélcsoport esetén a limitek meghatározása azon alapul, hogy a kitettségek 10%-a meg nem térülése esetén a szavatoló tőkevesztés ne legyen nagyobb 30 %-nál
- a kockázatok fedezetét a limiten belüli összegekre és a limiten felül tőkével nem fedezett résznél a belső tőkeszükséglet részét képező tőkepuffer és a belső tőkeszükséglet számítás szempontjából el nem ismert biztosítékok jelentik
- a limiten felül a túllépést legalább 5%-ban szavatoló tőkével kell fedezni,

Hpt. Nagykockázati limithez tartozó szavatoló tőke- millió Ft	2 101,399
Limit a szavatoló tőkéhez képest - 20 legnagyobb kitettség ügyféllel/ügyfélcsoporttal szemben	250%

Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limit abszolút mértéke - millió Ft	5 253,498
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limittúllépés - millió Ft	0,000
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limittúllépés belső tőkével fedezendő hányada	10%
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limittúllépés belső tőkeszükséglete korrigálva a nagykockázati limittúllépések összességénél a szavatoló tőkéből levont összegnek azzal a hányadával, amely a limittúllépés esetén belső tőkével fedezendő	0,000
Stressz hatás - 20 legnagyobb kitettség nem teljesítővé váló hányada	5%
értékvesztés hányad	50%
Stressz hatás mértéke - tőkepufferhez - millió Ft	44,069

Egy ágazatban lévő összkitettségre vonatkozó limit a szavatoló tőkéhez képest	250%
Ágazati limit abszolút mértéke - millió Ft	5 253,498
Limittúllépés összesen - millió Ft	0,000
Egy ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni összes közvetlen és közvetett kitettségére vonatkozó limit a szavatoló tőkéhez képest	75%
Limit abszolút mértéke - millió Ft	1 576,049
Limittúllépés összesen - millió Ft	0,000

A fentiekén kívül limitek alkalmazásával a Takarékszövetkezet figyelemmel kíséri a:

- biztosítéki koncentráció
- területi koncentráció
- termékekre/termékcsoportokra vonatkozó konstrukciós koncentráció
- adós szektoronkénti koncentráció
- ágazati koncentráció
- futamidő szerinti koncentráció alakulását.

Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat

A belső szabályozásban meghatározott limiten belül a kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat tőkefedezetét a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott tőkepuffer jelenti. A limiten felül a kereskedési könyvön kívüli kamatkockázatot szavatoló tőkével kell fedezni.

A felvállalható kamatkockázat maximális mértékére állományi, veszteség-korlátozó és érzékenységi limitek kerültek felállításra.

Likviditási kockázat

A Takarékszövetkezet:

- a hitelintézeti törvényben megfogalmazott, prudens működésre vonatkozó előírások betartásával a rábízott idegen és saját forrásokkal oly módon gazdálkodik, hogy folyamatosan fenntartja a likviditását (azonnali fizetőképességét).
- mindent elkövet annak érdekében, hogy az esedékes és jogos kötelezettségek azonnali kifizetéséhez mindig rendelkezzen a szükséges mennyiségű pénzeszközzel.
- folyamatosan biztosítja likviditását (azonnali fizetőképességét): forrásgyűjtését és eszközkihelyezését likviditása folyamatos fenntartása mellett végzi.
- tevékenységének jellegére, terjedelmére és kockázataira figyelemmel - követeléseit és kötelezettségeit lejáratil időpontjainak és összegeinek megfelelő összhangjával biztosítja.
- lakossági és vállalkozói forrásszerzését kellő módon diverzifikálja, a pénzügyi intézményektől szerzett források tekintetében az integrációs szerződésekben foglaltaknak megfelelően jár el;
- olyan mértékű likvid eszközt tart, hogy azok elegendő likviditási többlettartalékot (likviditási puffert) is jelentsenek az e szabályzat szerinti stressz forgatókönyvek alapján tervezett stressz helyzetben megnövekvő likviditási igény fedezetére;
- likviditását úgy kezeli, hogy mindenkor képes legyen megfelelni az Integráció előírásainak.
- a likviditás biztosítására vonatkozó belső szabályzatot és tervet készít;
- nyilvános forrásgyűjtés céljából - betét elfogadásán kívül - kizárólag kötvényt bocsát ki;
- tevékenységét, kockázatkezelését oly módon folytatja, hogy a reputációs kockázatot minimális szinten tartsa, megőrizze betéteseinek bizalmát, megelőzve ezzel egy hirtelen betétkivonás generálta stressz helyzetet;
- likviditását úgy kezeli, és olyan mértékű likvid eszközt tart, hogy az e szabályzat szerinti stressz forgatókönyvek alapján tervezett stressz helyzetben megnövekvő likviditási igény fedezetére egy legfeljebb 30 napig tartó stressz helyzetben felmerülő készpénzkiáramlás ellensúlyozására elegendő likviditási többlettartalékkal rendelkezzen;
- likvid eszközeit olyan befektetési formában tartja, melynek piaci ára kevésbé volatilis és kicsi a valószínűsége, hogy egy kényszerértékesítés elhúzódva és veszteséggel történhet meg (pl. éven belüli magyar állampapírok);
- elhúzódó stressz helyzet esetére vészhelyzet tervet készít, amelyben megjelöli azokat az eszközöket, amelyekből hosszabb távon likviditáshoz kíván jutni, és bemutatja az elhúzódó stressz helyzetben az Integráció szerepét.

A belső szabályozásban meghatározott tőkefedezet kivételével a likviditási kockázat belső tőkeszükségletét a tőkepuffer jelenti.

A Takarékszövetkezet mindent elkövet annak érdekében, hogy az esedékes és jogos kötelezettségek azonnali kifizetéséhez mindig rendelkezzen a szükséges mennyiségű pénzeszközzel.

A likviditási kockázatok a kiváltó okok alapján két kategóriába sorolhatók:

- Finanszírozási likviditási kockázat annak a kockázata, hogy az intézmény nem tud megfelelni a várható és váratlan jelenlegi illetve jövőbeli cash-flow-kból és fedezetekből származó kötelezettségeinek anélkül, hogy ez kihatna a napi működésére vagy a piaci helyzetére. Ide tartoznak különösen az alábbiak
 - lejárat (a lejárat összhang hiányával összefüggő) likviditási kockázat, amely abból ered, hogy a követelések és kötelezettségek pénzáramai nincsenek megfelelően összehangolva, és a lejárat kötelezettségek bizonyos időszakokban meghaladják az esedékes követelések összegét. Annál jelentősebb a kockázat, minél közelebbi időszakban mutatkozik eltérés;
 - lehívás (a lejárat előtti tömeges forráskivonás) likviditási kockázat, amely abból származik, ha a forrásokat a forrásnyújtók a szerződés szerinti lejárat előtt kivonják vagy visszavonják;
 - strukturális likviditási kockázat, amely annak a kockázata, hogy a közép- és hosszulejáratú eszközök finanszírozását szolgáló források nem vagy csak lényegesen magasabb forrásköltség mellett újíthatók meg.

2. Piaci likviditási kockázat, amely abból ered, hogy egy piaci pozíció nem zárható megfelelően rövid idő alatt piaci áron, csak kedvezőtlenebb árfolyamon, így a megfelelő piaci ár realizálása megkívánja a pozíció fenntartását, ami likvid eszközök lekötését igényelheti. A piaci likviditási kockázat elsősorban az értékpapír-, a devizaügyletekhez és a származékos ügyletekhez kapcsolódik.

A likviditási kockázat időhorizontja alapján megkülönböztethető stratégiai és taktikai likviditási kockázat.

- A taktikai likviditási kockázat a rövid távon felmerülő finanszírozási hiány fedezésének a kockázata;
- A stratégiai vagy más néven strukturális likviditási kockázat hosszú távú, és a lejárat transzformáció elfogadható mértékéhez, az elfogadható költséggel történő hosszú lejáratú éven túli finanszírozási forrás szerzéshez kapcsolódó kockázat.,
- A rendkívüli eseményekhez kapcsolódó likviditási kockázat a stressz helyzetek túlélésének kockázata, a stressz helyzet elleni védekezéshez kapcsolódik.

A likviditási kockázat mérésének és elemzésének legáltalánosabb módszere a készpénzáramlások elemzésén alapul. A likviditási kockázat elemzésénél általános az a megközelítés, amely a készpénz-kiáramlás és a készpénzbeáramlás egyenlegeként adódó finanszírozási igényt lejáratí sávokra bontva elemzi, és a különböző időhorizonton mért kumulált finanszírozási hiányt a kiegyensúlyozó kapacitások mértékével veti össze.¹ Az elemzést nemcsak a teljes, forintra átszámított készpénzmozgásokra, hanem az intézmény számára legfontosabb idegen devizákra is el szokták végezni.

A Takarékszövetkezet a likviditási kockázat méréséhez és limitálásához a következő mutatószámokat alkalmazza:

- Forrás ellátottsági mutatók
 - Nettó likviditási pozíció mérése
 - Hitelek bruttó állományának az aránya a betétekhez
- Lejáratí összhang mérése
 - 90 napos lejáratí összhanghiányra vonatkozó mutató
 - A legnagyobb rövid távú lejáratí összhanghiányra vonatkozó mutató
- Hitelek futamidejének a mérése
- Nagy egyedi betétektől való függőség mérése
- Feltételezett likviditási stressz helyzetben felmerülő veszteség számítása, azaz a stressz alatti tőkeszükséglet meghatározása

Egyéb kockázatok:

-Irányítási kockázat

A felelős belső irányítás meg nem valósulásának kockázatát jelenti. A Takarékszövetkezet belső szervezeti felépítését úgy alakítja ki és működteti, hogy érvényesüljenek a felelős belső irányításról szóló elnök-ügyvezetői utasításban foglaltak.

-Reziduális kockázat

A hitelezési és működési kockázatokkal való átfedés miatt a reziduális kockázatra a Takarékszövetkezet külön belső tőkeszükségletet nem határoz meg, a fedezetek romlásából származó hatást a stressz-tesztnél veszi figyelembe, egyébként a működési kockázatoknál szerepeltetjük a tőkeszükségletet.

-Reputációs kockázat

Amennyiben a kockázatnak veszteség hatása van, az a működési kockázat körébe tartozik, és tőkeszükséglete is ott jelentkezik. Az elmaradt hasznót jelentő reputációs kockázatra a tőkefedezetet a belső tőkeszükséglet feletti tőkepuffer jelenti.

- Külső tényezők kockázata

A külső tényezők kockázatát a Takarékszövetkezet az alábbi szempontok szerint három fokozat szerint minősíti:

¹ A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 1/2010. számú módszertani útmutatója a likviditási kockázat méréséről és kezeléséről - 59. pont – PSZÁF, 2010, továbbá CEBS Guidelines on Liquidity Buffers & Survival Periods, December 2009 dokumentumának 1. számú melléklete

- Nemzetközi környezet változása kis mértékben érinti a Takarékszövetkezetet és meghatározott ügyfeleit;
- Az Ország gazdasági helyzetéből fakadó, általános külső kockázat nagy;
- Jogszabályi változásokból fakadó kockázata nagy;
- Megyében, régióban az országos átlaghoz viszonyított munkanélküliség nagy;
- Megyében, régióban a 3 legnagyobb foglalkoztató cégtől való függőség kicsi;

Ha a fentiek közül legalább két szempontból a kockázat nagy, akkor a külső tényezők kockázata nagy, ha legfeljebb két tényező közepes, a többi kicsi kockázatot jelez, akkor a kockázat kicsi. Egyébként a külső tényező kockázata közepes. A külső tényezők kockázatát a Takarékszövetkezet 2013. évre vonatkozóan magasnak értékelte.

-Stratégiai kockázat

A Takarékszövetkezet üzleti és kockázati stratégiáját, belső tőke megfelelési folyamatát rendszeresen felülvizsgálja, melynek keretében:

- elemzi a stratégiát befolyásoló környezeti és belső feltételezések érvényességét, szükség esetén módosítja azokat;
- felülvizsgálja a stratégia kockázati elemeit;
- összehasonlítja a tervezett és az aktuális állapotot;
- szükség esetén kiigazítja, módosítja a stratégiát.

A stratégiai kockázat kezelésének elsődleges eszközét a Takarékszövetkezet a stratégia kiigazításában határozza meg. A Takarékszövetkezet a stratégiai kockázatra belső tőkeszükségletet csak akkor és olyan mértékben határoz meg, amennyiben erre a Takarékszövetkezet Igazgatósága kötelezi vagy az Integráció határozata felszólítja.

A kockázatkezelés szervezeti felépítése:

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a kockatervezésért az ügyvezetés, és az irányítása alá tartozó vezető kockázatkezelő a felelős.

A kirendeltség vezetők hatáskörükben felelősek a hitelezési kockázatokért és azok kezeléséért, valamint a kirendeltséget érintő működési kockázatokért. A kirendeltség vezető és a pénztáros felel a kirendeltség likviditásáért. A takarékszövetkezeti likviditási kockázatok kezeléséért az elnök-helyettes ügyvezető felel, utasításai betartásáért és az információszolgáltatásért pedig a pénzügyi munkatársak. A hitelezési kockázatok takarékszövetkezeti szintű kezeléséért az aktív üzletági ügyvezető, utasításai betartásáért az aktív üzletági csoport ügyintézői és a kirendeltségi ügyintézők/kirendeltség vezetők a felelősek. A tőke megfelelési és stressz számítások végrehajtását a főkönyvelő helyettes végzi. A befektetési kockázatok (állampapír vásárlások, bankközi kihelyezések) kezelését az elnök-helyettes ügyvezető végzi. A piaci kockázatok (termékek árazása) kezelését az aktív üzletági ügyvezető és az elnök-helyettes ügyvezető végzi. A tartós eszköz befektetésekkel kapcsolatos döntéshozatal és kockázatvállalás (részesedések más gazdasági szervezetekben, saját tárgyi eszközök beszerzése) az elnök-ügyvezető feladata.

A felelős belső irányítás kialakításáért és működtetéséért az elnök-ügyvezető a felelős.

A különböző kockázati területek összefogásáért, a különböző kockázatok felmerülésének figyelemmel kíséréséért, a kockázati számítások elvégzésének megtörténteért, az ebből történő következtetések levonásáért, az ügyvezetés, valamint az Igazgatóság rendszeres tájékoztatásáért, a belső tökemegfeleléssel kapcsolatos szabályzatok frissítéséért a vezető kockázatkezelő a felelős.

A tőketervezés és a kockázatkezelés kapcsolata

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez is. A tőketervezés a Takarékszövetkezet tervezésének szerves része, melynek keretében az üzleti tervvel és a kockázati stratégiával összhangban – gördülő módon - három évre előre éves bontásban számszerűen határozza meg a szabályozási, valamint belső szempontból rendelkezésre álló tőke, valamint a minimális szabályozási tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet jelen szabályzatban meghatározott fő elemeit.

A különböző típusú, számszerűsített kockázatok a Takarékszövetkezet az „építőkocka” elv alapján összesíti, amely a különböző kockázatokra mért belső tőkeszükségletek összeadását jelenti. Ez az elv ugyanaz, amit a szabályozás alkalmaz a minimális szavatoló tőke követelmény meghatározásánál.

Az „építőkocka” elv konzervatív megközelítést jelent, mert azon a feltételezésen alapul, hogy a szabályzatokban leírtak szerint mért kockázatok mindegyike egyszerre következik be. Az „építőkocka” elv alkalmazását indokolja, hogy a sztenderd módszerek alkalmazása nem teszi lehetővé a kockázatok közötti összefüggések számszerűsítését.

A Takarékszövetkezet a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül minimálisan tartandó tőkepuffert határoz meg a nem-számszerűsített kockázati típusokra, valamint a limiteken belüli kockázatokra azoknál a kockázati típusoknál, ahol belső tőkeszükségletet csak a limiten felüli értékekre kell meghatározni.

A tőkepuffer nagysága a következő két tényező közül a nagyobb érték:

1. A számszerűsített belső tőkeszükséglet a Takarékszövetkezet által meghatározott százalékos aránya, amelynek mértéke minimálisan 10%, maximálisan 20%.
2. A számszerűsített belső tőkeszükségletnek a Takarékszövetkezet által évente egyszer elvégzett önértékelés eredményétől függő százalékos értéke, amely százalékos arány 0%-tól 25%-ig terjedhet.

II. Javadalmazási politika

A Szövetkezet javadalmazási politikáját az Igazgatóság az I-115/2011. (09. 28.) számú határozatával, a Felügyelő Bizottság az FB-33/2011. (10. 05.) számú határozatával fogadta el, majd a kitűzött feladatokat évente pontosította..

A Takarékszövetkezet a 2013. évi tervekkel párhuzamosan tárgyalta a 2013. évi javadalmazási feladatokat. Ezeket a következőkben lehet összefoglalni:

- teljesítmények növelése (betét állomány, hitel folyósítás, pénzügyi bevétel)
- saját tőke, szavatoló tőke növekedése
- eszközminőség javítása,
- a tőkemegfelelés biztosítása.

A javadalmazási politika előírásai a kockázatvállalásban meghatározó ügyvezetőkre terjed ki, de meghatározza minden munkavállaló és tisztségviselő javadalmazásának elveit. A munkavállalók a hagyományos premizálási rendszerben vesz részt, ahol a feladatok igazodnak a fentiekhez.

A feladatok mérése a konkrét számszerű előírások miatt objektíven biztosíthatók és a kockázatok, tőkemegfelelés mérése a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekhez kapcsolódnak. A Szövetkezet kockázatainak, tőkemegfelelésének figyelembe vételével történik meg az elért javadalmazás kifizetése.

A szövetkezet jellege és a tulajdonosok anyagi részvételének jellege miatt részesedésre átváltható opciót nem alkalmazunk.

A javadalmazási politikában érintettek csak azon juttatásokban (cafeteria, stb.) részesülnek, mint minden más dolgozó.

A javadalmazáspolitikát a bevont személyek beosztása, munkaköre miatt lebontása üzleti egységekre jelenleg nem látszik szükségesnek.

A 2013. évi üzleti évre a javadalmazás politika alkalmazása, az Ügyvezetőkre vonatkozóan három éves teljesítmény mérése alapján történt. A teljesítmények számszerű felülvizsgálatát, a jelenlegi és várható kockázatok értékelését, a tőkemegfelelés alakulását külső szakértő – könyvvizsgáló – értékelte, így annak adatai alapján az Igazgatóság hagyta jóvá, az alapbérek 100%-os mértékében. A teljesítmények mérését a Felügyelő Bizottság is tanulmányozta, és jóváhagyólag vette tudomásul.

III. Szavatoló tőkével kapcsolatos információk (234/2007. 5.§)

A Takarékszövetkezet alapvető, járulékos és kiegészítő tőkéjének összege (2013.12.31.):

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető szavatoló tőke összesen	2101,399
Alapvető tőke	1787,417

Járadékos tőke	313,982
Piaci kockázatok fedezésére felhasználható összes kiegészítő tőke	0

A Takarékszövetkezet alapvető tőkéjének pozitív összetevői:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Alapvető tőkeként elismert tőkeelemek	61,086
- Befizetett jegyzett tőke	50,000
-Visszavásárolt saját részvények névértéke	0
- Tőketartalék	11,086
Alapvető tőkeként elismert tartalékok	1 727,163
Általános kockázati céltartalék a kockázattal súlyozott kitétségek értékek összegének 1,25 %-áig	0
Alapvető kölcsöntőke teljes összege	0

A Takarékszövetkezet alapvető tőkéjének negatív összetevői:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Egyéb levonások az alapvető tőkéből	- 0,832
- Immateriális javak	- 0,067
- részjegy kivét	- 0,765

A Takarékszövetkezet járulékos tőkéjének pozitív elemei:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Alapvető kölcsöntőkéből a járulékos tőkébe beszámítható rész	0
Értékelési tartalékok	91,182
Járulékos kölcsöntőke	0
Lejáráttal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	222,800

A Takarékszövetkezet járulékos tőkéjének negatív elemei:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Lejáráttal rendelkező alárendelt kölcsöntőke limit feletti része	0
Járulékos tőke limit feletti része	0

Levonások az alapvető és járulékos tőkéből:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Levonások az alapvető tőkéből és a járulékos tőkéből	0
Levonások az alapvető tőkéből	0
Levonások a járulékos tőkéből	0

A kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető és járulékos tőke:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető és járulékos tőke	2101,399

IV. A Takarékszövetkezet tőkemegfelelése

(234/2007. 6-7 §)

A belső tőke megfelelés értékelési folyamat mindazon Takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy a Takarékszövetkezet

- az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Takarékszövetkezet a Hpt. - ban szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések
3. Tőketervezés - a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a Takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a Takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát, a Takarékszövetkezet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjed ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez alkalmazott, a szabályozás szerint választott módszerek:

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garantőrök készfizető kezessége esetében sztenderd módszer
- Partnerkockázati kitettségek: eredeti kockázat módszere
- Devizaárfolyam kockázat – sztenderd módszer
- Működési kockázat – alapmutató módszer

A hitelezési kockázat tőkekövetelményét a kockázattal súlyozott kitettség értéknek a hitelkockázat mérséklés figyelembe vétele után meghatározott összegének 8%-a jelenti.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét *sztenderd módszer szerint*, a hitelezési kockázat mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok *egyszerű módszere* szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott következő kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be:

Kitettségi osztályonkénti tőkekövetelmények (234/2007.Korm.r. 6§.b.) M Ft		
CAB 2111101	Központi kormányok és központi bankok (nem jellemző)	0
CAB 2111102	Regionális kormányok, vagy helyi önkormányzatok	0
CAB 2111103	Közszektorbeli intézmények	0
CAB 2111106	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	38,849
CAB 2111107	Vállalkozások	93,835
CAB 2111108	Lakosság	83,011
CAB 2111109	Ingatlannal fedezett követelések	92,854
CAB 2111110	Késedelmes tételek	2,031
CAB 2111115	Egyéb tételek	60,529
	Összesen:	371,109

A késedelem és a hitelminőség romlás tőkekövetelményének számítása

A hitelezési kockázat esetében a stressz teszt vizsgálat arra irányul, hogy egy éves időhorizonton a hitelportfólió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik. A portfólió minőség romlásával kapcsolatos stressz hatás a következőket vizsgálja:

- miként nő az értékvesztés és céltartalékképzés, és
- miként emelkedik a késedelmes követelések mögötti tőkeszükséglet.

A stressz teszt által mért tőkeszükségletet a két tényező eredményének összege adja.

A hitelezési kockázat számításokat a Felügyeletnek az új tőke megfelelési követelményekre vonatkozó adatszolgáltatási táblázatai alapján kell számítani több lépésben. A stressz tesztben szerepeltetni kell minden olyan kitettségi osztályt, amelyben a Takarékszövetkezet nettó összes kitettsége meghaladja az 5%-ot.

A számításra vonatkozó általános szabályok:

A stressz tényezők (faktorok) és számításra vonatkozó általános szabályok:

1. Mérlegen kívüli tételek lehívása - A stressz helyzetben az ügyfelek helyzetének romlása miatt a le nem-hívott hitelkeretből a szokásoshoz képest nagyobb arányt hívnak le, és a vállalt garanciákért is nagyobb mértékben kell helytállni. Ezért a mérlegen kívüli kötelezettségvállalások összegét csökkenteni kell, és a mérlegen belüliekét ugyanezzel az összeggel meg kell növelni. A 100%-nál alacsonyabb ügyletkockázati súlyozású tételek mérlegtétellé válása a kockázattal súlyozott kitettség értékét, ezen keresztül a tőkeszükségletet növelő hatású.

2. Ingatlan fedezetek romlása - Az ingatlannal fedezett kitettségek közül a fedezetek elfogadhatóságának romlása miatt az eddig fedezett hitelek egy része fedezetlenné válik. Emiatt át kell sorolni az ingatlannal fedezett kitettségek meghatározott százalékát a fedezetlen állományba a lakossági, illetve vállalkozói kitettségek közé, attól függően, hogy a kitettség fedezet nélkül melyik kitettségi osztályba tartozna.

3. Késedelmes tételek növekedése – A feltételezés az, hogy a vállalkozói, a lakossági, az ingatlannal fedezett kitettségi osztályba lévő tételek, valamint az önkormányzati és a 100%-os közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségeket minősége romlik, és ezért a stressz hatásként meghatározott romló portfólió hányadokat külön-külön át kell sorolni a késedelmes tételek közé.

4. Késedelmes tételek közé átsorolt állományok - értékvesztés hányadok

A késedelmes tételek közé átsorolt állományoknál az 50%-os, 100%-os vagy 150% kockázati súlyozás meghatározásához meg kell határozni, hogy az átsorolt állományokra átlagosan mekkora értékvesztést vagy céltartalék képzést kell elszámolni.

Az átsorolt ingatlannal fedezett kitettségeknél az átsorolt tételekre 20%-nál nagyobb értékvesztést feltételezve

- 50%-os súlyozás rendelve a lakóingatlannal fedezett kitettség részekhez
- 100%-os súlyozást kell rendelni az egyéb ingatlannal fedezett kitettségekhez

Az átsorolt állományok 20% vagy annál magasabb feltételezett értékvesztés/céltartalék hányad esetén 100%-os, 20%-nál és a 150%-os kockázati súlyozás alá kerülnek az alábbi tételeknél

- önkormányzatokkal szembeni kitettségek közül átsorolt tételek közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek közül átsorolt tételek
- vállalkozói kitettségek közül átsorolt tételek

- lakossági kitettségek közül átsorolt tételek

5. Hitelintézetekkel szembeni kitettségek

- A magyar hitelintézetekkel szembeni kitettségeknél a stressz teszt során sem növekvő tőkeszükséglettel, sem értékvesztéssel, céltartalék képzéssel nem kell számolni.
- A más országokban bejegyzett hitelintézetekkel szembeni kitettségek a Takarékszövetkezetnél nincsenek.

6-7. Fedezett kötvények, kollektív befektetési formákban lévő kitettségek a Takarékszövetkezetnél nincsenek.

8. Késedelmes tételek mögötti értékvesztés hányad növekedés

- Stressz helyzetben általában a már késedelembe esett ügyfelek helyzete tovább romlik, és a fedezetek értéke pedig csökkenhet, ami a már elszámolt értékvesztésen túl további értékvesztés elszámolást tesz szükségessé. Az értékvesztés növekménye azonban nem lehet nagyobb, mint a késedelmes tételeknél a fedezetlen kitettségnek az a része, amelyre nem történt értékvesztés/ céltartalék elszámolás.

Az értékvesztések elszámolásnak és a céltartalékok képzésének meghatározása

A minősítést végzők valamennyi, a Takarékszövetkezet könyvviteli nyilvántartásában szereplő ügyletet minősítenek, függetlenül attól, hogy határidőn túliak-e, vagy sem. A követelésminősítés az ügyfél illetve partner minősítésre épül, a követelésminősítési kategóriák képzésénél az adósminősítési besorolást figyelembe kell venni. A kintlévőségek alakulását mindaddig figyelemmel kell kísérni, amíg azok visszafizetésre, kiegyenlítésre vagy a könyvviteli nyilvántartásból való kivezetésre nem kerülnek.

A takarékszövetkezet által vállalt kockázatokat a következők szerint kell a minősítési kategóriák valamelyikébe besorolni:

A szavatoló tőke 1 % - át / 19,5 millió forintot / meg nem haladó lakossági, vállalkozói, önkormányzati és egyéb kitettségek besorolásánál egyszerűsített minősítési eljárást - elsősorban a késedelem időtartamához kötődően- kell alkalmazni.

A fenti összeghatárt meghaladó követeléseket, valamint a hitelintézeteknél elhelyezett bankközi betéteket, a befektetési és forgatási célú értékpapírokat, a vagyoni érdekeltségeket, az átvett eszközöket összeghatártól függetlenül egyedileg kell minősíteni. A mérlegen kívüli kötelezettségeket az alapügylettel együttesen kell elbírálni.

Az egyedi minősítési eljárás alá tartoznak azok a kintlévőségek (lakossági és vállalkozói hitelek) amelyek esetében az adóssal szemben fennálló követelés a minősítés időpontjában eléri vagy meghaladja a szavatoló tőke 1 % - át. A befektetéseket, vagyoni érdekeltségeket, átvett és egyéb eszközöket és a mérlegen kívül vállalt kötelezettségeket - kivéve a kis összegű folyószámla hitelkeret le nem hívott része - összeghatártól függetlenül a következő szempontok alapján kell minősíteni:

- a kintlévőség megtérülése, illetve veszteség valószínűsítése és annak mértéke;
- a kötelezettségek fizetési, vagy törlesztési késedelme;

- a fizetési, törlesztési késedelem rendszeressége,
- az ügyfél pénzügyi helyzete, stabilitása, jövedelemtermelő képessége és az ezekben beállott változások,
- a fedezetként felajánlott biztosítékok értéke, értékesíthetősége, hozzáférhetősége, és az ezekben bekövetkezett változások,
- a tétel továbbértékesíthetősége mobilizálhatósága (átvett eszköz, befektetés),
- a tételből adódó várható jövőbeni veszteség (függő kötelezettség).

Az egyszerűsített minősítésű kategóriából az egyedi minősítésűbe lehet átsorolni azokat a kitettségeket, melyek jellege, fedezettsége miatt az egyszerűsített minősítés alapján valós kockázat nem mutatható ki és az jelentősen befolyásolja a megképzendő értékvesztés összegét.

A kintlévőségek minősítése során a Takarékszövetkezet az ügyletből várható veszteség mértékét határozza meg, együttesen vizsgálja a kintlévőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmeket, az ügyfél pénzügyi helyzetében, stabilitásában, jövedelemtermelő képességében beállott változásokat, a takarékszövetkezet kockázatvállalási koncentrációját az ügyfél gazdasági ágazatában, a fedezetként felajánlott biztosítékok értékében, mobilizálhatóságában és hozzáférhetőségében bekövetkezett változásokat. A kintlévőség minősítését a fenti tényezők együttes mérlegelése után állapítja meg.

A valódi és nem valódi penziós ügyleteket egyedi minősítés keretében értékeli a takarékszövetkezet.

Halasztott fizetéssel vagy visszavásárlási kötelezettséggel eladott eszköz esetében, vagy ha az eladáshoz a takarékszövetkezet bármilyen módon kockázatot vállal, az eszköz minősítését és értékelését az eladást megelőzően ismételten felülvizsgálja, és azt dokumentálja.

A halasztott fizetéssel, visszavásárlási kötelezettséggel, visszakereseti joggal vagy a takarékszövetkezet egyéb kockázatvállalása mellett eladott eszközök esetében a takarékszövetkezet az eszköz minőségéről, az eszköz vásárlójától a halasztott fizetés teljesüléséig, a visszavásárlási kötelezettség illetve a kockázatvállalás megszűnéséig legalább negyedévente információt kér, és a bekövetkező változást a negyedéves minősítések során figyelembe veszi.

A függő és jövőbeni kötelezettségek minősítése során a takarékszövetkezet az ügylet jellegéhez kapcsolódóan, az ügyfél pénzügyi helyzetéből és egyéb jellemzőiből megállapítható bizonytalansági tényezőt veszi figyelembe, és a két típusú kockázat együttes mérlegelésével alakítja ki a minősítési besorolást, a várható veszteséget.

A kintlévőségek, a befektetések és a mérlegen kívüli tételek minősítése során - a várható veszteségek meghatározásához - a biztosítékokat is mérlegelni kell a Fedezetértékelési és a Kockázatvállalási Szabályzatban rögzítettek szerint. Ez azt jelenti, hogy a kategóriába sorolásnál, a várható veszteségek mértékénél figyelembe kell venni, hogy a biztosítékokból mennyi idő alatt és milyen összeg megtérülésére lehet számítani.

A fedezetek felülvizsgálatát – fedezet típustól függő időközönként - rendszeresen el kell elvégezni, s ennek eredményét a követelések minősítési kategóriába történő besorolásánál figyelembe kell venni.

Nem vehető figyelembe a kintlévőség minősítésekor az a biztosíték,

- amely esetében a Takarékszövetkezet a biztosíték érvényesítését megkísérelte, de azt 24 hónapon belül realizálni nem tudta,
- amelyet az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékeként adott, ide nem értve az ingatlanra vonatkozó jelzálogjoggal terhelt zálogtárgyat,
- amely az ingatlanra vonatkozó jelzálog jog esetén a jelzálog bejegyzés sorrendjét figyelembe véve a megelőző jelzálog bejegyzések összegével együtt meghaladja a biztosíték – ügyfél számviteli nyilvántartásában szereplő - könyv szerinti értékének vagy a vagyonértékelő által megállapított értékének (ha ez utóbbi az alacsonyabb) hetven százalékát.

Nem vagy csak a fedezetértékelési szabályok szerint csökkentve vehető figyelembe az ingatlanfejlesztésekhez kapcsolódó ügyletek minősítése során a biztosíték jövőbeni várható értéke és hozama.

A kintlévőségek minősítését a fenti tényezők együttes mérlegelése alapján állapítja meg a Takarékszövetkezet. Az egyedi minősítés célja a várható, feltételezhető veszteség megállapítása, és nem a minősítés egyes szempontjainak egyedi mérése. A minősítés időpontjában ismert egyéb kockázatokat is értékelni kell, ami a veszteségre kihatással lehet. A minősítés itt komplex feladat, nem egy tényező kerül értékelésre, azok összhatását kell értékelni a várható veszteségre.

A céltartalékképzés és értékvesztés elszámolás során a Takarékszövetkezet a 2000. évi C. törvény valamint "A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól" szóló 250/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet alapján jár el.

2001. január 1-jét követően a Takarékszövetkezet a forgatási célú értékpapírok és a vagyoni érdekeltségek után értékvesztést számol el, amennyiben a minősítés időpontjában a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke között tartós és jelentős összegű különbség mutatkozik, azaz veszteség keletkezése valószínűsíthető.

Az ügyfélkövetelések esetében a Takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A Takarékszövetkezet a Számviteli törvény és a 250/2000. Korm. rendelet értelmében, a várható veszteség mértékéig értékvesztést számol el az átvett eszközök, a készletek után.

A Takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékokat képez.

Az értékvesztés mértékének meghatározásánál alapvetően a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározása során a Takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűsége és nagysága,
- a megtérülés valószínűsége,

- az eszköz minősítési kategóriája,
- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírásokra.

Ha a minősítés során az adott eszköz könyv szerinti értéke magasabb a várható megtérülésnél, illetve az adott eszköz piaci értékénél, úgy a Takarékszövetkezet értékvesztést számol el.

Befektetési és forgatási célú értékpapírok esetén a várható piaci érték meghatározásakor a Takarékszövetkezet a kibocsátó tartós piaci megítélését, ennek tendenciáját, a befektetés tőzsdei vagy tőzsdén kívüli árfolyamát, a jegyzett tőke/saját tőke arányát annak tendenciáját, illetve azt veszi figyelembe, hogy lejáratkor, beváltáskor a kibocsátó várhatóan megfizeti-e és milyen értékben az értékpapír névértékét.

Ügyfélkövetelések esetében a Takarékszövetkezet a bruttó könyv szerinti érték, és a várható megtérülés arányát veszi figyelembe. Amennyiben a kettő arányában a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik, úgy értékvesztést számol el.

Az ügyfélkövetelések várható megtérülésének megítélése során a várható veszteség megállapításakor - figyelembe kell venni, hogy az ügyféllel szembeni követelések állami garanciával, I. osztályú hitelintézet készfizető kezességével, I. o. bankgaranciával, intézményi hitelgaranciával, készpénzfedezettel (pl. óvadék) biztosított-e. Ez esetben az előbbieket figyelembevételével számított tényleges veszteség alapján kell az értékvesztés összegét meghatározni.

Állami és intézményi garanciavállalás esetén a biztosítékkal fedezett követelés értékét meg kell osztani a garanciát vállaló szervezet és a Takarékszövetkezet között, s ennek alapján kell a Takarékszövetkezetre háruló várható veszteséget kiszámítani.

A Takarékszövetkezet az elszámolandó értékvesztés nagyságát az egyszerűsített minősítés hatálya alá tartozó tételek esetében, az alábbi mértékek alapján határozza meg, a bruttó könyv szerinti érték %-ban:

Külön figyelendő	5 %
Átlag alatti	20 %
Kétes	50 %
Rossz	100 %

Ezeket az értékvesztés % - okat az Integrációs szinten egységesített szabályzat alapján 2013 december 31. – től alkalmazzuk.

Az egyedileg minősített eszköztételek esetében minősítési kategóriánként az egyedileg elszámolt értékvesztést úgy határozza meg a Takarékszövetkezet, hogy az értékvesztés állománya és az eszköz bruttó könyv szerinti ill. bekerülési értékének hányadosa az alábbi sávokba essen:

Külön figyelendő:	1% vagy az felett legfeljebb 10%
Átlag alatti	10% felett, de legfeljebb 30%
Kétes	30% felett, de legfeljebb 70%

Rossz

70% felett

Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszaírásával a könyvszerinti értéket növelni kell, de maximum a bekerülési érték erejéig. Az értékvesztés visszaírásánál a várható megtérülés változását írásban dokumentálni kell.

A befektetési és forgatási célú értékpapírok esetében ha a minősítéskori piaci érték jelentősen és tartósan magasabb az értékpapír könyv szerinti értékénél, úgy az értékvesztés visszaírásával növeli a Takarékszövetkezet a könyv szerinti értéket, de maximum a beszerzési ár illetve a névérték erejéig.

A számviteli törvény alapján a Takarékszövetkezet mérlegkészítéskor értékvesztést számolhat el az átvett készletekre, ha a készlet bekerülési illetve könyv szerinti értéke lényegesen magasabb mérlegkészítéskor ismert piaci értékénél. Ugyancsak értékvesztést kell elszámolni, azaz csökkenteni kell a készlet bekerülési illetve könyv szerinti értékét, ha mérlegkészítéskor a készlet kétségessé vált, pl.: értékesítés, hasznosítás.

A tartós befektetések minősítése egyedileg történik a piaci (tőzsdei) árak figyelembevételével.

A halasztott kamatfizetéses lakáscélú hitelek valamint a tandíjhitelek mérlegkészítés időpontjáig meg nem fizetett kamatának megfelelő összegben a Takarékszövetkezet céltartalékot képez, amit az eszközökön belül, mint kamatkövetelés utáni céltartalékot tart nyilván. Az ilyen címen képzett céltartalék összegét csak akkor szabad felhasználni, ha a halasztott kamatfizetéses lakáscélú hitelek illetve a tandíj hitelek üzleti évre járó, a mérlegkészítés időpontjáig esedékes kamata meghaladja az üzleti évben ilyen címen elszámolt kamatok összegét.

Függő kötelezettségek és a jövőbeni kötelezettségek után képzett kockázati céltartalékként kell elszámolni - a mérlegen kívüli tételek közé tartozó - függő kötelezettségek és jövőbeni kötelezettségek minősítése alapján képzett kockázati céltartalék összegét.

Az egyedi minősítés hatálya alá tartozó függő és jövőbeni kötelezettségek esetében az egyedileg meghatározott céltartalék képzést úgy kell meghatározni, hogy a megképzett céltartalék állománya és a mérlegen kívüli tétel nyilvántartási értékének hányadosa az alábbi sávokon belül legyen:

Külön figyelendő:	1% vagy az felett legfeljebb 10%
Átlag alatti	10% felett, de legfeljebb 30%
Kétes	30% felett, de legfeljebb 70%
Rossz	70% felett

Ha az évközi minősítés során a kockázati céltartalék állománya meghaladja a minősítés szerint szükséges szintet, akkor a céltartalék többletet fel kell szabadítani. A függő és jövőbeni kötelezettség megszűnésekor illetve az abból adódó veszteség realizálásakor a kockázati céltartalékot fel kell használni.

Eszközadással, valódi vagy nem valódi penziós ügylet esetében a visszkereseti jog miatt fennálló függő kötelezettségre – legfeljebb az eladási ár mértékéig - céltartalékot kell képezni. Ha az eszközértékesítéshez a Takarékszövetkezet kockázatot is vállal halasztott fizetés formájában, akkor a minősítés során együttesen kell figyelembe venni az eladott eszköz megtérülésének valószínűségét, és a Takarékszövetkezeti kockázatvállalásból adódó veszteség valószínűségét és mértékét, s veszteség esetén értékvesztést kell elszámolnia.

Ha az ügylethez halasztott fizetés is kapcsolódik, és a halasztott fizetés miatt értékvesztés elszámolására kerül sor, akkor a halasztott fizetésből származó követelésre elszámolt értékvesztés és a visszavásárlási kötelezettségre képzett céltartalék összege nem haladhatja meg az eredeti követelés száz százalékát.

2001. január 1-jét követően a Takarékszövetkezet nem él az általános kockázati céltartalék képzés lehetőségével. Az eddig az időpontig megképzett általános kockázati céltartalékot 2013 év végén a vonatkozó jogszabály szerint megszüntette. Befizetve a 19 % - os nyereségadót az összeget az eredménytartalékba helyezte. Ezt az Integráció által kiadott számvitel politika szerint végeztük el.

A Takarékszövetkezet kitettségeinek különböző szempontokból történő megoszlása

A 2013.12.31-re vonatkozó megoszlást a következő oldalakon található táblázatok mutatják.

1) Kitettségi értékek osztályonkénti bontásban (7§. 1.c)

Kitettségi értékek osztályonkénti bontásban 234/2007.Korm.r. 7§ 1.c.				
Hív.	Kitettségi osztályok	Összes kitettség értéke (M Ft)		
	Központi kormányok és központi bankok (nem jellemző)	13.427,053		
	Regionális kormányok, vagy helyi önkormányzatok	0		
	Közszektorbeli intézmények	0		
	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	3.510,774		

Vállalkozások	1.172,943		
Lakosság	1.383,522		
Ingatlannal fedezett követelések	2.523,343		
Késedelmes tételek	32,439		
Egyéb tételek	942,198		
Összesen	22.992,272	0	

2) Kitettségek hátralévő futamidő szerint

Kitettségek ügyfélkategóriákénti és hátralévő futamidő szerinti megoszlása (7§ 1.)				
Ügyfél kategória	éven belüli	1-5 éves	5 éven túli	Összesen
Központi korm.	12.041,836	470,334	914,883	13.427,053
Helyi önk	0	0	0	0
Közszektor	0	0	0	0
Hitelintézet	2.372,040	2.060,610	78,124	3.510,774
Vállalkozás	618,251	447,349	107,340	1.172,943
Lakosság	542,847	454,320	386,355	1.383,522
Ing. Fed. Kitettség	254,908	807,964	1.460,471	2.523,343
Késedelmes tétel	32,439	0	0	32,439
Egyéb	219,199	0	722,999	942,198
Összesen:	15.081,523	4.240,577	3.670,172	22.992,272

3) Késedelmes tételek és hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek

Nyilvános tájékoztató a Kunszentmárton és Vidéke Takarékszövetkezetről

	Megnevezés	Portfólió elemzés-Lejárt követelések (bruttó könyv sz. értéken)						
		Nem lejárt	Újra tárgy	0-30 nap	31-90 nap	91-365 nap	1 év felett	Összesen
		a	b	c	d	e	f	i
8AA0	Követelések össz.	18 840 044	18 926	2 731 595	136 145	540 720	522 643	22 790 073
8AA11	Forgatási célú értékpapírok	9 847 904	0	0	0	0	0	9 847 904
8A3 111	kötvények	8 530 323						8 530 323
8A3 112	egyéb hitelviszonyt megtestesítő ért.p.	1 317 581						1 317 581
8AA12	Bef.i célú értékpapírok	2 593 923	0	0	0	0	0	2 593 923
8A3 121	részvényre konvertálható kötvény	7 490						7 490
8A3 122	hitelviszonyt megtestesítő értékp.	2 586 433						2 586 433
8AA2	Bankközi betétek	2 819 730						2 819 730
8A3 31	Hitelek-Hit, PBBS							0
8AA32	Hitelek- nem pü.i vállalkozások	1 527 875	15 584	892 413	35 487	488 585	180 913	3 140 857
8AA321	hitelek vállalkozásoknak	1 527 875	15 584	892 413	35 487	488 585	180 913	3 140 857
8AA33	Hitelek-Háztartásoknak	1 669 376	3 342	1 731 931	100 658	52 135	341 730	3 899 172
8AA331	hitelek egyéni vállalkozóknak	830 178		475 200	23 217	12 663	108 891	1 450 149
8AA332	hitelek lakosságnak	839 198	3 342	1 256 731	77 441	39 472	232 839	2 449 023
8AA35	Hitelek-Egyéb	34 207		107 251				141 458
8AA4	Egyéb követelések	347 029						347 029

Hitelminőség romlás következett be az alábbi kitétségeknél			
Ügyfél kategória	Nyitó	Elsz.t ÉV/Ct	Záró
Késedelmes tételek	678,088	278,106	956,194

4) Elszámolt értékvesztések

Értékvesztés alakulása					
Ssz.	Megnevezés	Nyitó	Növekedés	Csökkenés	Záró
01	Hitelintézetekkel szembeni követelés				0
02	Ügyfelekkel szembeni követelés	1020186	270982	190724	1100444
03	Pénzügyi lízinggel kapcsolatos követelés				0
04	Halasztott fizetéssel eladott értékpapírok, részesedések, követelések miatti köv.				0
05	Értékpapírok, részesedések forg.i célra				0
06	Értékpapírok, részesedések bef.i célra				0
07	Követelés fejében átvett eszköz (készlet)	9800		7840	1960
7a	ebből: átvett értékpapírok				
08	Egyéb követelés				0
09	ÉRTÉKVESZTÉS összesen:	1029986	270982	198564	1102404

Megnevezés	Értékvesztés összege (millió Ft)
------------	----------------------------------

	Év eleji nyitó állomány	Képzett értékvesztés	Visszaírt értékvesztés	Év végi záró állomány
Hitelek nem pénzügyi vállalkozások	464,976	247,786	7,862	704,900
Hitelek háztartásoknak	535,880	16,838	163,535	389,183
Hitelek egyéni vállalkozóknak	143,779	14,091	33,917	123,953
Hitelek lakosságnak	392,101	2,747	129,618	265,230
Hitelek egyéb	19,330	6,361	19,330	6,361
Egyéb eszközök	9,800	0	7,840	1,960
Mindösszesen	1.029,986	270,985	198,567	1102,404

5) Elszámolt céltartalék állomány

A tárgyévi céltartalékképzés és felhasználás(25.§2.)					
S.sz.	Megnevezés	Nyitó	Képzés	Felhasználás	Záró
01	Céltartalékl nyugdíjra és végkielégítésre	0		0	0
02	KC. Fügő és biztos jövőbeni kötelezetts.	30423	19999	50278	144
03	Általános kockázati céltartalék	12100		12100	0
04	Egyéb céltartalék	0		0	0
05	Céltartalékok	42523	19999	62378	144
06.	Ebből: kapcsolt vállalkozásra				

A Takarékszövetkezetnek nincs határon átnyúló tevékenysége.

V. Sztenderd módszer (234/2007. 8§)

A Takarékszövetkezet a kockázati súlyok meghatározásakor a Standard & Poor's külső minősítő szervezetet fogadja el, melyet a Felügyelet is elfogad.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A § értelmében a sztenderd módszer szerint, a hitelezési kockázat mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a Felügyeletnek szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a Felügyeletnek az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormányznak és a központi banknak van elismert külső minősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormányval és a központi bankkal szembeni kitettségnél a Felügyelet által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a

megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

VI. Hitelezési kockázat-mérséklés

(234/2007 12 §)

A tőkekövetelmény mérséklésénél a Takarékszövetkezet nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

A szabályozói tőkekövetelmény csökkentéséhez a Hpt. és a Hkr. lehetővé teszi bizonyos kockázatmérséklő eszközök alkalmazását. A Hpt. megkülönbözteti az előre rendelkezésre bocsátott fedezeteket, és az előre nem rendelkezésre bocsátott fedezeteket. A fedezetek elismerhetősége függ attól, hogy a hitelintézet sztenderd módszert vagy belső minősítésre alapuló módszert alkalmaz.

A Takarékszövetkezet a sztenderd módszert alkalmazza.

A Hkr. a sztenderd módszer esetén az alábbi fedezeteket ismeri el a tőkekövetelményt mérséklőként, ha azok a Hkr.-ben meghatározott feltételeket kielégítik:

- a) a mérlegen belüli nettósítás,
- b) a repóügyletre, értékpapír- vagy áru-kölcsönzési ügyletre, és egyéb tőkepiac vezérelt ügyletre vonatkozó szabványosított nettósítási megállapodás,
- c) a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok
- d) a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- e) az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha az életbiztosítási szerződésből (kötvényből) eredő pénzköveteléseket a hitelnyújtó hitelintézetre engedményezték vagy azokra a hitelnyújtó hitelintézetnek zálogjoga van, valamint
- f) a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- g) garancia és készfizető kezesség
- h) hitelderivatíva

A lakó- és lakóingatlanoknak nem minősülő ingatlanfedezet a hitelezési kockázat sztenderd módszerénél nem számít biztosítéknak, mivel a Hkr. a sztenderd módszer keretében kifejezetten erre a célra létrehozott kitettség-kategóriába különíti el az ingatlanal fedezett kitettségeket. Az ilyen típusú kitettségekhez - amennyiben azok teljes mértékben ingatlanal fedezettek, és teljesülnek azok a feltételek, amelyek mellett a belső minősítésre alapuló módszert használó intézmények az ingatlan fedezetet kockázatmérséklő eszközként számíthatják be - kedvezményes kockázati súlyt rendelhet a Takarékszövetkezet. Így ebben az esetben a kedvezményes kockázati súly révén közvetlenül érvényesül az ingatlanfedezet kockázatsökkentő hatása, az alacsonyabb tőkekövetelményen keresztül.

A kockázatmérséklés figyelembe vételénél általános alapelvnek tekinthető, hogy ha a kitettség súlyozásánál a kockázatmérséklést már figyelembe vették, akkor a fedezet kockázatmérséklésként nem számítható be. Az egyszerű módszert alkalmazó hitelintézetek számára további megkötés, hogy nem vehetik figyelembe a kockázatmérséklést, ha a kitettség lejáratja hosszabb, mint a fedezeté.

További általános követelmény, a Hkr. 111. §-a szerint, hogy

- a hitelintézetnek olyan kockázatkezelési eljárással kell rendelkeznie, amely a hitelezési kockázat-mérséklési eljárások alkalmazását lehetővé teszi.
- Függetlenül attól, hogy a hitelintézet a hitelezési kockázat-mérséklés meglétét figyelembe vette-e, a kockázattal súlyozott kitettség érték és a várható veszteség érték (belső minősítésre

alapuló módszer esetén) kiszámításakor, a hitelintézetnek végre kell hajtania a fedezettel ellátott, eredeti kitettség teljes hitelezési kockázat minősítést. Másképpen szólva a hitelintézetnek ismernie kell a kitettségnek a kockázatát a fedezet figyelembe vétele nélkül is.

- A repóügylet és értékpapír- vagy árukölcsönzési ügylet esetében a fedezet nélküli kitettséget - szempontjából kizárólag az előbbi értelemben - az ügylet nettó értékén kell meghatározni. .

Amennyiben egy kitettség mögött több elismerhető fedezet is van, akkor a Hkr. 159. § (1) Ha a kockázattal súlyozott kitettség értéket sztenderd módszer szerint számító hitelintézet egy kitettséget több hitelkockázati fedezet típussal fedez, akkor a hitelintézetnek a kitettséget úgy kell részekre osztania, hogy az egyes kitettség-részekhez egy hitelkockázati fedezet tartozzon. A kockázattal súlyozott kitettség értéket az egyes kitettség-részekre külön-külön meg kell határozni.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló főbb szempontok:

A fedezet a szerződést biztosító olyan kötelezettség, amely arra szolgál, hogy a szerződés kötelezettjének nem teljesítése vagy nem szerződésszerű teljesítése esetén abból a jogosult kielégítést nyerjen. Fedezetül kizárólag olyan biztosíték fogadható el, amely forgalomképes, pénzben meghatározható értékkel bír.

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási ügyletet kizárólag fedezet kikötése mellett vállal, kivéve, ha belső szabályozás lehetővé teszi (pl. folyószámlához, hitelkártyához kapcsolódó hitel, lakossági jövedelemhez, Gazdakártyához) az ettől való eltérést.

A fedezetre vonatkozó szerződéses feltételeket írásba kell foglalni.

A hitel-előterjesztés és hiteldöntés során a Takarékszövetkezet elsődlegesen az adott ügyletből való megtérülés kockázatát vizsgálja és méri fel, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az adott ügylet mögött álló biztosítékok minden esetben fedezetet nyújtsanak a tőkekövetelésre valamint a járulékos költségekre. A Széchenyi termékekre, Gazdakártyákra, a Hitelkártyákra, valamint egyes speciális termékekre (folyószámla, stb.) vonatkozóan a termék eljárási rend speciális szabályait kell alkalmazni.

A kockázatvállalási döntés során a Takarékszövetkezetnek meg kell győződnie a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, jelenlegi és várható jövőbeni értékéről, terhelhetőségéről és hozzáférhetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt figyelemmel kíséri az ezekben bekövetkezett esetleges negatív és pozitív változásokat.

A fedezet meghatározásakor a Takarékszövetkezet az ügylet jellegét, az ügyfél és partnerminősítést valamint a fedezetek értékállandóságát veszi figyelembe.

A fedezettség optimalizálása, azaz a fedezetek megosztása érdekében a Takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók (pl. nagy kockázatnak minősülő kihelyezés) esetében az adott ügyletthez többféle biztosíték együttes alkalmazását kell kikötni.

Többféle biztosíték kikötése esetén a szerződésben rögzíteni kell, hogy nem teljesítés illetve nem szerződésszerű teljesítés esetén a Takarékszövetkezet jogosult kiválasztani a biztosíték(ok)/ felhasználásának sorrendjét.

Azon dologi biztosítékokra vonatkozó szerződések, amelyeknek jogszabályon alapuló érvényességi kelléke a közjegyzői okiratba foglalás (pl: ingó jelzálogjog, vagyont terhelő zálogjog) kizárólag ebben a formában köthetők meg érvényesen.

A Takarékszövetkezet a szavatoló tőkéjének 5 %-át meghaladó értékű vagyontárgyat kockázatcsökkentő tételként csak abban az esetben vehet figyelembe, ha annak értékét külön jogszabályban erre feljogosított szakértő írásos formában igazolta. Ez alól kivételt képez az egy éven belüli számlával igazolt ár, a készpénz, a tőzsdén forgalmazott értékpapír és áru, valamint az a közraktárjegy, amely mögött álló áru a tőzsdei kereskedésben részt vesz.

A Takarékszövetkezet az alábbi biztosíték fajtákat köti ki és alkalmazza kockázatvállalási tevékenysége során:

a) Dologi biztosítékok

- 1./ Óvadék
- 2./ Zálogjog
 - 2.1. ingatlant terhelő zálogjog
 - 2.1.1. keretbiztosítéki jelzálogjog
 - 2.2. ingóságot terhelő zálogjog
 - 2.3. ingó jelzálogjog
 - 2.4. kézzizálogjog
 - 2,5. egyéb zálogjog

b.) Személyi biztosítékok

- 1./ Garancia
 - 1.1. Bankgarancia
 - 1.2. Állami garancia
 - 1.3.Egyéb garancia
- 2./ Készfizető kezesség
- 3./ Engedményezés
- 4./ Felhatalmazó levélen alapuló beszédési megbízás

Az adós jövedelme a fizetőképesség megállapítására szolgál, fedezetként nem szerepel, de a fizetőképesség befolyásolja az egyéb fedezetek bevonását.

c.) Elsődleges és másodlagos fedezet

A fedezetek elfogadhatóságának, értékének, értékesíthetőségének és hozzáférhetőségének meghatározása az alábbiakra terjed ki:

1. A fedezet/ek/ (fizikai) meglétének vizsgálatára, a helyszíni szemle és állapotfelmérés elvégzésére,
2. A fedezet/ek/e/t felajánló természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli rendelkező társaságok tulajdonosi/ rendelkezési jogának vizsgálatára,

3. A fedezet/ek/ dokumentumainak összegyűjtésére, nyilvántartására, rendszeres értékelése, valamint a terhelhetőség és a szabad érvényesíthetőség ellenőrzésére.

4. A biztosítéknak azon túl, hogy a hitelszerződés időpontjában fedezetet kell, hogy nyújtson a tőke és járulékos követelésre, eleget kell tennie annak a követelménynek is, hogy ez a fedezettségi szint a hitel teljes futamideje alatt a mindenkori tőke és járulékos követelések erejéig biztosítva legyen. Ennek érdekében a Takarékszövetkezetnek mérlegelnie kell

- a fedezet várható állagromlását, értékesíthetőségének változását,
- a fedezet jogi érvényesíthetőségét, annak időtartamát és az ezalatt bekövetkező potenciális veszteségeket.

5. A fedezetek értékállandóságát hosszú lejáratú hitel esetén évente kell felülvizsgálni az éves ügyfélminősítéssel párhuzamosan és azzal egy időben.

Éven belüli lejáratra nyújtott hitelek esetében a fedezetek felülvizsgálatát és újraértékelését abban az esetben kell soron kívül elvégezni, ha az adós fizetőkészségében, a fedezetek értékében, illetve érvényesíthetőségében olyan jellegű változás következett be, amelyek indokolttá tehetik pótlólagos fedezetek bevonását.

6. A biztosítékok értékelésénél figyelembe kell venni azt, hogy a biztosíték könnyen mobilizálható és értékesíthető legyen. (Ingatlanoknál például előnyben kell részesíteni a nagyvárosi és a lakatlan ingatlanokat.) Kerülni kell a nehezen értékesíthető fedezetek elfogadását.

7. A biztosítékok tulajdonosainak számát is figyelembe kell venni. Nem ajánlott olyan biztosíték elfogadása, amely 3 vagy ennél több tulajdonos tulajdonát képezi. Ez esetben a tulajdonostársak közötti vita is nehezítheti az értékesíthetőséget. Kivétel, ha házastársak, illetve közvetlen családtagok közös tulajdonáról van szó, és írásban mindannyian hozzájárultak a vagyontárgy lekötéséhez fedezetként.

8. Ha a garancia vagy a kezességvállalás nem biztosítja a teljes kockázatvállalást, a további fedezetek értékelésekor figyelembe kell venni, hogy a beváltott garancia, kezesség utáni megtérülésből a garantőr, illetve kezes a követelések megoszlása szerint részesedik.

A fedezetek felülvizsgálata, újraértékelése során a fedezetek meglétét, állapotát és érvényesíthetőségét kell megvizsgálni.

A biztosítékként, fedezetként, óvadékként kapott eszközök, garancia- és kezesség-vállalások ezer Ft-ban 2013.12.31-én, a piaci érték Takarékszövetkezet által korrigált összegén:

Fedezetek	M Ft
Kapott garanciák, viszontgaranciák	0,000
központi ktgvetés készfiz. Kezessége	3,485
Egyéb alapok kezességvállalása	1 948,954
Egyéb kezességek	382,305
Óvadék	333,833
Ingatlan jelzálogjog	4 999,885
Keretbiztosítéski jelzálogjog	6 305,750
Ingó zálogjog	0,000
Egyéb zálogjog	331,699
Engedményezés	1 437,159
Egyéb fedezetek, biztosítékok	287,590
Összes	16 030,660

A szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető hitelkockázatot mérséklő fedezetek:

- 1) Pénzügyi biztosítékok
- 2) A nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- 3) Az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a Takarékszövetkezet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak
- 4) A nem hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- 5) Garancia és készfizető kezesség

Azon garanciát nyújtók és kezességet vállalók, melyeknek van külső hitelminősítésük:

Csoportosítás	Minősítési kategória					
	1 (AAA-AA-)	2 (A+-A-)	3 (BBB+-BBB-)	4 (BB+-BBB-)	5 (B+-B-)	6 (CCC+-CCC-)

Központi kormány és bank			1			
Hitelintézet és befektetési vállalkozás			1			

A Takarékszövetkezet a kitettségeknél az alábbi mértékben vette figyelembe a tőke megfelelés számítása során készfizető kezességet és garanciát (2013.12.31.):

Megnevezés	Hitel db szám	Összeg (ezer Ft)
Állami készfizető kezesség	1	3 485
Állami egyszerű kezesség	5	3 823
Összesen	6	7 308
AVHGA Zrt	166	1 350 948
Garantiqa Zrt	145	683 006
Összesen	311	2 033 954
Végösszesen	317	2 041 262

A Takarékszövetkezet főbb kockázatainak és ezek tőkekövetelményeinek alakulását a következő oldalakon található táblázatok mutatják be:

millió Ft	Értékelési alapok	Tőkekövetelmény
	2012.12.31	
I. pillér		
Kitettségek kockázata		
Központi kormány, központi bank	13.427,053	0
Regionális kormány, helyi önkormányzat	0	0
Közszektorbeli intézmények	0	0
Multilaterális fejlesztési Bankkal szembeni	0	0
Nemzetközi szervezettel szembeni	0	0
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni	3.510,774	38,849
Vállalkozással szembeni	1.172,943	93,835
Lakossággal szembeni	1.383,522	83,011
Ingatlannal fedezett	2.523,343	92,854
Késedelmes tételek	32,439	2,031
Fedezett kötvény	0	0

Kollektív befektetési értékpapír	0	0
Egyéb tételek	942,198	60,529
Kitettségek összesen(Hitelezési kockázat)	22.992,272	371,109
Működési kockázat		179,182
I. pillér összesen		550,291

Koncentrációs kockázat	0	0,000
Kamatkockázat	0	0,000
Likviditási kockázat	0	0,000
Önértékelés (megfelelt tényezők aránya %)	89,5%	0,200
Tőkepuffer	I. pillér 20%-a	110,058
II. pillér összesen		660,349

Stressz hatások:

Magyarország kockázati súlyozásának változása	BB	0
Portfólió minőség romlása (nettó minősített állomány)	11.057,628	436,639
Koncentrációs stressz teszt (20 legnagyobb ügyfél állománya)	1.762,749	44,069
Devizaárfolyam stressz teszt	0	0
Kamatkockázat stressz teszt (nettó kamat pozíció)	585,758	117,899
Likviditási stressz teszt (tartalék köteles források)	18.871,528	9,483
Működési kockázat stressz %	110%	197,100
Diverzifikációs hatás (diverzifikáció %-a)	-21,00%	-169,191
Stressz hatások tőkeszükséglete(ICAAP)		635,999

Összesítés:

II. pillér tőkeszükséglet		660,349
ICAAP		635,999
SREP alatti tőkekövetelmény	120%	660,349
Stressz puffer		-24,350

Rendelkezésre álló tőke:

Alapvető tőke		1 787,417
Járálekos tőke		313,982

Összes szavatoló tőke		2 101,399
Figyelembe nem vett járulékos tőke		48,200
Adózott eredmény figyelembe vett része		0
Belső tőkemegfelelés értékeléshez szavatoló tőke		2 149,599

Szavatoló tőke többlet a legmagasabb tőkeszükséglethez mérten		1 489,250
Legalacsonyabb tőkemegfelelési mutató	csak a szavat.tőkét figy. véve	25,46

VII. Kereskedési könyv és a kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók (234/2007 13-14§)

Kereskedési könyvi tétele a Takarékszövetkezetnek 2013. évben nem volt.

A Takarékszövetkezetnek kereskedési könyvben nem szereplő részvénye van:

	Könyv szerinti érték (Ft)	Névérték(Ft)
Magyar Takarékbank Zrt	78 123 560	18 208 000
Hitelgarancia Zrt	100 000	1 000 000
Banküzlet Vagyonkezelő és Hasznosító Zrt	100 000	100 000

A kereskedési könyvben nem szereplő tételek kamatkockázata:

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréséből keletkeznek. A banki könyvi kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2008. számú módszertani útmutatója a hitelintézetek kamatláb kockázatának). A Takarékszövetkezet a lejáratral rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését illetve a betét felmondást nem modellezi. A lejárat nélküli szerződések (pl. folyószámla betét vagy hitel) tartós részét nem modellezi.

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik.

A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján banki könyvhöz tartozó instrumentumok nettó jelenérték változást méri. Ez látható az alábbi táblázatban:

HUF	Szavatoló tőke (m Ft)	Súlyozott pozíció (m Ft)	nettó jelenérték változás aránya (%)
2012.03.31	1588,005	189,401	11,93
2012.06.30	1760,756	177,856	10,10

2012.09.30	1760,167	160,850	9,14
2012.12.31	1951,183	95,313	4,88
2013.03.31.	1734,716	156,538	9,02
2013.06.30.	1902,924	170,883	8,98
2013.09.30.	1902,860	141,965	7,46
2013.12.31.	2101,399	117,899	5,61

VIII. Működési kockázat (234/2007 16 §)

A Takarékszövetkezet a Hpt. 76/J § értelmében az alapmutató módszer szerint számolta tőkekövetelményét:

Megnevezés	2011.	2012.	2013.
Kamatkülönbözet	800 996	888 588	893 474
Osztalék	1 788	1 375	647
Kapott díjbevételek	305 095	315 426	448 227
Fizetett díjak	-68 021	-53 125	-42 029
Pénzügyi műveletek nettó eredménye	21 919	24 757	26 793
Összesen	1 061 777	1 177 021	1 327 112
Egyéb bevételek	133 146	15 012	29 219
fentiből: kapott kártérítés biztosítótól(-)al			
Bruttó jövedelem:	1 194 923	1 192 033	1 356 330
Működési kockázat tőkekövetelménye			187 164

A Takarékszövetkezet ennyiben kívánta nyilvánosságra hozni mindazon eljárásokat, tényeket és adatokat, melyeket a Hpt. 137/A § (2) és a 234/2007 (IX.4.) Kormányrendelet számára előírt.

Kunszentmárton, 2014. május 23.

Kunszentmárton és Vidéke Takarékszövetkezet

Kecskés István
Kecskés Istvánné
Elnök-ügyvezető

Kardos Mihály
Kardos Mihály
Elnökh. ügyv.

A Takarékszövetkezet kockázati stratégiájának főbb mutatói**I. A kockázati étvágymértékére vonatkozó általános célkitűzések****a) Szavatoló tőke terv**

	2012.évi tény	2013.évi terv	2013.évi tény	2014. évi terv	2015. évi terv	2016. évi terv
Szavatoló tőke M Ft	1951,183	2142	2101,399	2202	2311	2425

b) Kockázati étvágymértéke

M Ft	2012.évi tény	2013.évi terv	2013.évi tény	2014. évi terv	2015. évi terv	2016. évi terv
I. pillér alatti tőkekövetelmény 120 %-a	737,675	796,929	660,349	702,311	735,564	770,423
II. pillér tőkeszükséglete	737,675	796,929	660,349	702,311	735,564	770,423
Srep alatti tőkekövetelmény	737,675	796,929	660,349	702,311	735,564	770,423
Saját tőke legkisebb összege	1700,212	1900	1879,431	1983	2150	2300
Fentiek közül a legnagyobb érték	1700,212	1900	1879,431	1983	2150	2300

Több érték azonossága azzal magyarázható, hogy számítási alapjuk ugyanaz (tőkekövetelmény I. pillére), és jelenleg a súlyozási % is, de ez utóbbi változhat!

II. A kockázati étvágyat meghatározó pénzügyi célkitűzések**a) A saját tőkére vetített éves adózott eredmény**

	2012.évi tény	2013.évi terv	2013.évi tény	2014. évi terv	2015. évi terv	2016. évi terv
Eredmény %	11,44	11,15	8,97	6,0	6,67	6,88

b) A tőkekövetelmény minimális szintjére vetített éves adózott eredmény

	2012.évi	2013.évi	2013.évi	2014. évi	2015. évi	2016. évi
--	----------	----------	----------	-----------	-----------	-----------

	tény	terv	tény	terv	terv	terv
Eredmény	31,6	31,9	30,64	17,73	18,17	18,8
%						

III. A Takarékszövetkezet középtávú tőketerve

A minimális tőkekövetelmény alakulása a tervezési időszakban

Kockázati típus	BELSŐ TŐKE minimális TŐKESZÜKSÉGLET – Ezer Ft				
	Év T-2 (2012)	Év T-1 (2013)	Tárgyév (2014)	Év T+1 (2015)	Év T+2 (2016)
<u>Hitelezési kockázat</u>	442 928	371 109	388 159	406 015	424 716
<u>Működési kockázat</u>	161 488	179 182	197 100	206 955	217 303
<u>I. pillér összesen</u>	604 416	550 291	585 259	612 970	642 019
<u>Tőkepuffer önértékelés alapján</u>	119 712	110 058	117 052	122 594	128 404
<u>II. pillér összesen</u>	724 128	660 349	702 311	735 564	770 423
<u>Stressz hatások tőkeszükséglete</u>	746 032	635 999	693 239	755 630	823 637
<u>SREP alatti tőkekövetelmény</u>	725 299	660 349	702 311	735 564	770 423
<u>Legnagyobb tőkeszükséglet</u>	746 032	660 349	702 311	755 630	770 423

A belső tőkeszükséglet alakulása

BELSŐ TŐKESZÜKSÉGLET - ezer Ft		Előző évi tény T-2 (2012)	Előző évi terv (2013)	Előző évi tény (2013)	Tárgyév (2014) terv	Terv T+2 (2015)	Terv T+3 (2016)
1	Belső tőkeszükséglet	746 032	828 096	660 349	702 311	755 630	823 637
2	Hitelezési kockázat	442 928	481 721	371 109	388 159	406 015	424 716
3	Devizaárfolyam kockázat	0	0	0	0	0	0
4	Kereskedési könyvi pozíciós kockázatok*	0	0	0	0	0	0
5	Működési kockázat	161 488	171 801	179 182	197 100	206 955	217 303
6	Koncentrációs kockázatok	0	0	0	0	0	0
7	Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat	0	0	0	0	0	0
8	Likviditási kockázat	0	0	0	0	0	0
9	Országkockázat	0	0	0	0	0	0
10	Tőkepuffer	119 712	130 704	110 058	117 052	122 594	128 404
11	Stressz puffer	21 904	43 869	0	0	20 066	53 214

A Takarékszövetkezet tőke megfelelésének alakulása

TŐKE MEGFELELÉS - Ezer Ft		Előző évi tény T-2 (2012)	Előző évi terv T-1 (2013)	Előző évi tény T-1 (2013)	Tárgy évi terv T (2014)	Terv T+2 (2015)	Terv T+3 (2016)
1	Rendelkezésre álló szavatoló tőke	1 951 183	2 142 000	2 101 399	2 202 000	2 311 000	2 425 000
2	Szabályozói tőkekövetelmény	604 416	653 522	550 291	585 259	612 970	642 019
3	Szabályozói tőke megfelelés (1-2)	1 346 767	1 488 478	1 551 108	1 616 741	1 698 030	1 782 981
4	Tőke megfelelési index a szabályozói tőke megfelelés alapján (1/2)	323%	327,76%	381,87 %	376,24%	377,02%	377,71%
5	Tőke megfelelési mutató a szabályozói tőke megfelelés alapján (1/2*8%)	25,83%	26,22%	30,55 %	30,08%	30,16%	30,22 %
6	Rendelkezésre álló belső tőke	2 090 549	2 278 549	2 149 599	2 253 339	2 362 266	2 476 639
7	Belső tőkeszükséglet	746 032	828 096	660 349	702 311	755 630	770 423
8	Belső tőke megfelelés (6-7)	1 344 517	1 450 453	1 489 250	1 551 028	1 606 636	1 706 216
9	Tőke megfelelési index a belső tőkeszükséglet alapján (6/7)	280%	275,16%	325,52 %	320,85 %	312,62%	321,46%
10	Tőke megfelelési mutató a belső tőkeszükséglet alapján (6/7*8%)	22%	22,01%	26,04%	25,67%	25,01%	25,72%

IV. Hitelezési kockázat szerkezetének terve

5) Kitettségek minimális tőkekövetelménye

Kitettségi osztályok	Hitelezési kockázat minimális tőkekövetelménye (mérlegen kívül és belül) – ezer Ft				
	Év T-2 (2012)	Év T-1 (2013)	Tárgyév (2014)	Év T+1 (2015)	Év T+2 (2016)
<i>Állammal szembeni kitettségek</i>	171	0	0	0	0
<i>Hitelintézzettel és befektetési vállalkozásokkal szembeni kitettségek</i>	80 098	38 849	40 014	41 215	42 451
<i>Önkormányzatokkal szembeni kitettségek</i>	2 342	0	0	0	0
<i>Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek</i>	0	0	0	0	0
<i>Lakossággal szembeni kitettségek</i>	125 114	83 011	86 331	89 785	93 376
<i>Ebből:KKV</i>	39 851	34 538	35 920	37 356	38 851
<i>Vállalkozókkal szembeni kitettségek</i>	115 133	93 835	98 527	103 453	108 626
<i>Ebből:KKV</i>	64 437	43 593	45 773	48 061	50 464
<i>Ingatlannal fedezett kitettségek</i>	53 181	92 854	97 497	102 372	107 490
<i>Fedezett kötvények</i>	0	0	0	0	0
<i>Kollektív befektetési formában fennálló kitettség</i>	0	0	0	0	0
<i>Késedelmes tételek</i>	6 216	2 031	2 234	2 458	2 703
<i>Magas kockázatú tételek</i>	0	0	0	0	0
<i>Értékpapírosítási pozíciók</i>	0	0	0	0	0
<i>Egyéb eszközök</i>	60 673	60 529	63 555	66 733	70 070
<i>Összesen</i>	442 928	371 109	388 159	406 015	424 716